

İLKÖĞRETİM KADEMESİNE SURİYELİ ÖĞRENCİLERİN KATILMASI İLE OLUŞAN DİSİPLİN SORUNLARI HAKKINDA YÖNETİCİ GÖRÜŞLERİ¹

EXECUTIVE OPINIONS ON DISCIPLINE PROBLEMS WITH THE PARTICIPATION OF SYRIAN STUDENTS TO THE PRIMARY SCHOOL

Beyza Nur DEMİR² Sümeyye ÖZDEMİR³ Akif KÖSE⁴

Başvuru Tarihi: 28.11.2019 Yayına Kabul Tarihi: 17.04.2020 DOI:10.21764/maeuefd.652444

(Araştırma Makalesi)

Özet: Bu çalışmada Suriyeli öğrencilerin ilköğretim okullarına dahil olmasıyla mevcut disiplin sorunlarında değişimlerin ve artışın olup olmadığına; böyle bir durumla karşılaşılıyorsa bu disiplin problemlerinin çözüm yollarının neler olduğuna; bu disiplin problemlerinin çözülebilmeleri doğrultusunda mevzuatta ne gibi değişiklikler yapılması gerektiğine; Suriyeli öğrencilerin eğitime entegrasyonu için önerilerinin neler olduğuna ilişkin yönetici görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma, nitel bir çalışma olup olgubilim deseninde yürütülmüştür. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen 5 maddelik yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini Kahramanmaraş ili Onikişubat ve Dulkadiroğlu Merkez İlçelerinde ilköğretim ve ortaokul kademesinde görevli 11 okul yöneticisi oluşturmaktadır. Okul yöneticileri ile yapılan görüşmelerden elde edilen veriler içerik analizi tekniği ile analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda, Suriyeli öğrencilerin ilköğretim kademesine dahil olmasıyla birlikte disiplin sorunlarında değişim ve artışın olduğu ortaya çıkmıştır. Okullarda yaşanan disiplin sorunlarının; şiddet kullanma, yalan söyleme, mala zarar verme, çeteleşme, madde kullanımı, yabancı olma durumunu kullanma, kız-erkek ilişkilerinde normalin dışında tutum ve davranış sergileme, izinsiz eşya kullanımı ve Türk öğrencilerin Suriyeli öğrencilerden olumsuz etkilenmeleri şeklinde ortaya çıktığı belirlenmiştir.

Anahtar Sözcükler: *Eğitim sistemi, Entegrasyon, Suriyeli öğrenci, Disiplin sorunları*

Abstract: This research aims to identify whether there are changes and increases in the present disciplinary problems emerging due to the presence of Syrian students at primary schools; if any, what are the ways to solve these disciplinary problems; what changes should be made in the legislation in order to solve these disciplinary problems; what the school administrators' views are on the recommendations about the integration of Syrian students into education. Having a qualitative research design, the research used a phenomenological design. A 5-item semi-structured interview form developed by the researchers was employed as a data collection tool. The sample of the research consisted of 11 school administrators working at primary and secondary schools located within Onikişubat and Dulkadiroğlu Central Districts of Kahramanmaraş. Content analysis technique was used during data analysis. Research findings revealed that the disciplinary problems encountered in schools changed and/or increased after the Syrian students were enrolled in the primary school. The disciplinary problems were identified as violence, lying, property damage, becoming a gang, drug use, Syrians' use of being foreigners, abnormal attitudes in the relations between boys and girls, unauthorized use of goods and the negative effects of Syrian students on Turkish students.

Keywords: *Educational system, Integration, Syrian student, Disciplinary problems*

¹ Bu çalışma, 25-29 Ekim 2019 tarihleri arasında Antalya'da düzenlenen VI. Uluslararası Stratejik Araştırmalar Kongresi'nde sunulan sözlü bildirinin genişletilmiş halidir.

²Yüksek Lisans Öğrencisi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, SBE, Eğitim Yönetimi Ana Bilim Dalı, Kahramanmaraş. E-posta:beyzanurdmr12@gmail.com ORCID: 0000-0002-7782-1531

³Yüksek Lisans Öğrencisi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, SBE, Eğitim Yönetimi Ana Bilim Dalı, Kahramanmaraş. E-posta:sumeyyeozdemir46@gmail.com ORCID: 0000-0002-9586-7162

⁴ Dr. Öğr. Üyesi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Yönetimi Ana Bilim Dalı, Kahramanmaraş. E-posta:akifkose@ksu.edu.tr. ORCID: 0000-0002-6961-6052

Giriş

Göç, yaşadığımız çağda önemli bir olgu olarak karşımıza çıkmaktadır. İnsanlar çeşitli nedenlerle yaşadıkları bölgelerden başka şehirlere veya ülkelere göç edebilmektedirler. Göç, insanların buldukları yerden ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel nedenlerden dolayı başka bir yere hareket etmelerine verilen genel bir ad, evrensel bir olay olarak tanımlanabilir (Koçak ve Terzi, 2012, s. 163). Göçler, nedenleri bakımından gönüllü ve zorunlu olarak iki gruba ayrılabilir (İçduygu ve Sirkeci, 1999). Gönüllü göç, yaşanan ülkeden başka bir ülkeye veya coğrafyaya bireylerin kendi isteğiyle, planlayarak ve “daha iyi yaşam şartları” umuduyla yapılan göçtür. Zorunlu göçler ise “savaş, tabii afet, sürgün gibi nedenlerle insanların yaşadıkları yerlerden ayrılmak zorunda kalmaları veya buna mecbur bırakılmaları sebebiyle” yapılmak zorunda kalınan göçlerdir (Yılmaz, 2014). Son yıllarda savaşların artması ile birlikte zorunlu göçlerin yaşanma oranı artmıştır. Ülkemiz de bulunduğu coğrafi konum ve kültürel değerleri dolayısıyla bu göçlerden en çok etkilenen ülkeler arasında yer almaktadır. Bu anlamda geçtiğimiz yıllarda özgürlük, demokrasi ve reform talepleriyle 2010 yılı Aralık ayında Tunus'ta başlayan ve literatüre “Arap Baharı” olarak geçen halk hareketi Mısır ve Libya'dan sonra Mart 2011'de Suriye'de de etkisini göstererek iç savaşa neden olmuştur (Yüksel Çendek ve Örki, 2019).

İç savaş nedeniyle milyonlarca Suriyeli ülkelerini terk ederek başta Türkiye olmak üzere komşu farklı ülkelere sığınmışlardır. 29 Nisan 2011'de ilk olarak 250 kişilik Suriyeli sığınmacı ülkemize gelmiştir (Seydi, 2014). Bu doğrultuda Türkiye ilk anda beslenme, barınma, temizlik gibi temel insani ihtiyaçları sığınmacılar için kurulan konteyner kentlerde karşılamaya çalışmıştır. Eğitimin de temel insani ihtiyaçlardan olduğu düşünülerek sığınmacı çocukların temel eğitimleri için Geçici Eğitim Merkezleri (GEM) kurulmuş ve bu merkezlerde eğitim vermeye başlanmıştır.

GEM'ler, okul çağındaki Suriyeli çocuklara ve gençlere yönelik, Suriye eğitim müfredatına bağlı kalınarak Arapça eğitim veren ilköğretim ve ortaöğretimi kapsayan eğitim merkezleridir (MEB, [Millî Eğitim Bakanlığı], 2014). GEM'lerin yanı sıra sığınmacılara kamp içi ve kamp dışı olmak üzere iki farklı kategoride eğitim imkânları sunulmuştur. Kamp içinde daha çok GEM'ler bünyesinde, kamp dışında ise sığınmacıların büyük çoğunluğu kamu okullarında eğitim almışlardır. Ayrıca kısmen de olsa Suriyeli sığınmacıların açmış olduğu özel okullarda da eğitim verilmiştir (Emin, 2016). İlerleyen süreçte savaşın uzaması ile birlikte Suriyeli sığınmacıların Türkiye'ye yönelik kitlesel göç hareketi büyümüş ve sığınmacılar tüm Türkiye'ye yayılmaya başlamış, bu durum karşısında Suriye'deki savaşın kısa sürede bitmeyeceği ve istikrarın sağlanamayacağı ve sığınmacıların uzun süre Türkiye'de kalacakları anlaşılmıştır (Erdoğan, 2015; Kanat ve Üstün, 2015;

Taştan ve Çelik, 2017). Bu doğrultuda Türkiye iç karışıklıkların başlamasından bu yana izlediği “Açık Kapı Politikası” sonucunda ülkeye kabul ettiği Suriye vatandaşlarına tarafı olduğu uluslararası mülteci hukuku ve uluslararası hukuk teamülleri uyarınca “Geçici Koruma Statüsü” vermiştir (Seydi, 2014). Geçici koruma; ülkesinden ayrılmaya zorlanmış, ayrıldığı ülkeye geri dönemeyen, acil ve geçici koruma bulmak amacıyla kitlesel ya da kitlesel akın döneminde bireysel olarak Türkiye sınırlarına gelen veya geçen ve uluslararası koruma talebi bireysel olarak değerlendirmeye alınamayan yabancılara sağlanan koruma olarak tanımlanmaktadır (Keskinkılıç Kara ve Şentürk Tüysüzer, 2017).

25 Mayıs 2019 tarihli verilere göre Türkiye’de geçici koruma kapsamında kayıtlı bulunan Suriyeli göçmen sayısı 3 milyon 610 bin 398 kişiye ulaşmıştır (İİBGİ, [İç İşleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü], 13 Haziran 2019). Bu sayının %46.1’i 0-18 yaş arasındaki bireylerden oluşmaktadır (İİBGİ, 2019). Okul çağında olan (5-18 yaş arası) çocuk sayısı 1 milyon 150 bin 240’tır ve bu nüfus içerisinde okullaşma oranı %63’e yaklaşmıştır (MEB, 2018). Bu veriler, içerisinde Suriye’de eğitimlerini yarıda bırakarak gelen ve eğitimlerine devam etmesi gereken önemli bir nüfusu da kapsamaktadır. Aynı şekilde 2011 yılından itibaren Türkiye’de doğup büyüyen ve eğitim çağına gelen yaklaşık 900 bin Suriyeli çocuk bulunmaktadır (İİBGİ, 2019). Bu bilgiler doğrultusunda Suriyeli göçmenlerin önemli oranda genç nüfusa sahip olduğu görülmektedir. Hızlı gerçekleşen göç ve akabinde yaşanan uyum sorununda kurumlar ve sistemler bu göç akınına zamanla adapte olmaya çalışmaktadır. Kayıp nesil olarak nitelenen okullaşmayan gençlerin (MEB, 2018) marjinalleşmesinin önüne geçilmesi için (Tanrıku, 2017) eğitilmesi gerekmektedir.

Eğitimin kültürlenme ve kültürel değerleri bireylere kazandırma (Sönmez, 2015, s.35-36) özelliği de göz önüne alındığında Suriyeli çocukların Türk eğitim sistemine entegre süreci önem kazanmıştır. Bu durum Türkiye’nin Suriyeli çocuklara yönelik uzun vadeli eğitim politikaları geliştirmesini zorunlu kılmış ve Türkiye gecikmeli de olsa Suriyeli çocukların eğitimi için çeşitli politikalar geliştirerek uygulamaya başlamıştır. MEB bu kapsamda öncelikle 2014/21 sayılı "Yabancılara Yönelik Eğitim-Öğretim Hizmetleri" genelgesiyle göçmenlere sunulacak eğitim hizmetlerini detaylandırarak bir standart oluşturmuştur. Ardından 2016-2017 eğitim-öğretim yılından itibaren birinci, beşinci ve dokuzuncu sınıf düzeyindeki çocuklar GEM’ler yerine kamu okullarına yönlendirilmiştir. 2018-2019 eğitim-öğretim yılı itibarı ile de GEM’ler tamamen kapatılarak Suriyeli öğrencilerin tamamının devlet okullarında eğitim almalarına imkân verilmiştir.

Farklı kültürlere sahip kişilerin ihtiyaçlarına cevap vermek zorunda kalmalarından dolayı kurumlar çeşitli sorunlar yaşayabilecekleri gibi Suriyeli öğrencilerin Türk eğitim sistemine entegrasyonu

sürecinde okullarda da dil problemleri, kültürel farklılıklardan kaynaklı uyum sorunları, aile kaynaklı sorunlar yaşanmaktadır (Amaç ve Yaşar, 2018; Demirci, 2015; Erdem, Kaya ve Yılmaz, 2017). Farklı kültür ve geçmişe sahip bu öğrencilerin eğitim sürecinde yaşadıkları uyum sorunları disiplin sorunlarına sebep olabilmektedir. Disiplin, öğrencilerin okulun ilke ve kurallarına uyulmasını sağlamak amacıyla ortaya konulan kural ve yaptırımlardır (Başaran, 2000). Disiplinin amacı ise öğrencilere okullarında uymaları gereken davranışların ilke ve kurallarını öğretmek öğrencilerin bu ilke ve kurallara uygun davranıp davranmadığını izlemektir (Kabaklı Çimen ve Karaboğa, 2015). Bu bakımdan disiplinin sağlanması işi eğitim öğretim açısından istenilen bir durumdur. Ancak farklı dile sahip olan bu öğrenciler ile yaşanan dil problemleri, eğitimcilerin Suriyeli öğrencilere gerekli kuralları öğretememelerine neden olurken öğrencilerin farklı kültüre sahip olmaları ise yaşanan disiplin sorunlarının değişmesine yol açabilmektedir. Bu sorunların belirlenerek ortaya konulması ve çözümü sürecinde öğretmenler ve okul yöneticileri birlikte çalışırken, okul yöneticileri kurumlarının sevk ve idarecileri olarak öğretmenlerin destekçisi konumundadırlar.

Yapılan bu çalışmada okul yöneticilerinin Suriyeli öğrencilerin Türk eğitim sistemine katılması ile birlikte ortaya çıkan disiplin sorunları hakkındaki görüşleri incelenmiştir. Araştırmanın bu yönüyle, halihazırda Türkiye’de önemli bir sorun olan Suriyeli öğrencilerin Türk eğitim sistemine entegrasyon sürecindeki problemlerin çözümüne ışık tutacağı ve karar vericilere bu yönüyle fikir sunacağı düşünülmektedir. Buradan hareketle araştırmanın amacı; ilköğretim kademelerine Suriyeli öğrencilerin katılması ile oluşan disiplin sorunlarına yönelik yönetici görüşlerinin ortaya çıkarılmasıdır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

Okul yöneticilerinin görüşlerine göre;

1. İlköğretim kademelerinde disiplin sorunları yaşanmakta mıdır?
2. İlköğretim kademelerine Suriyeli öğrencilerin dâhil olmasıyla mevcut disiplin sorunlarında ne gibi değişimler olmuştur?
3. Yaşanılan disiplin sorunları çözülebilir sorunlar mıdır?
4. Disiplin sorunlarını çözmek için neler yapılmaktadır?
5. Yaşanılan disiplin sorunlarının çözümüne yönelik görüş ve önerileri nelerdir?

Yöntem

Bu kısımda araştırmanın deseni, araştırma örneklemi, veri toplama aracı, verilerin toplanması, verilerin analizi, geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarına yer verilmiştir.

Araştırma Deseni

Bu araştırma, nitel araştırma desenlerinden olgubilim (fenomenoloji) deseninde yürütülmüştür. Bize tümüyle yabancı olmayan aynı zamanda da tam anlamını kavrayamadığımız olguları araştırmayı amaçlayan çalışmalar için olgubilim, uygun bir araştırma zemini oluşturmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2016, s. 69). Fenomonolojik yaklaşımın birden fazla bireyin paylaşılmış veya ortak deneyimlerinin anlaşılmasına yönelik araştırmalar için uygun olduğu belirtilmektedir (Creswell, 2018, s.77). Bu çalışmada Suriyeli öğrencilerin disiplin sorunları olgu olarak kabul edilmiş ve bu olguya ilişkin Suriyeli öğrencilerin yoğun olarak bulunduğu okullarda yönetici olarak görev yapan katılımcıların yaşanan disiplin sorunları hakkındaki görüşleri incelenmiştir.

Örneklem

Bu araştırmanın örneklemini 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Kahramanmaraş ili merkez ilçelerinde bulunan ilkokul ve ortaokullarda görev yapan okul yöneticileri arasından amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme tekniği ile seçilen 11 okul yöneticisi oluşturmaktadır. Bu yöntemdeki temel anlayış önceden belirlenmiş bir dizi ölçütü karşılayan bütün durumların çalışılmasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2016, s.120). Bu çalışmada “katılımcıların görevli oldukları okullarda Suriyeli öğrencilerin yoğun olarak bulunması durumu ölçüt olarak kabul edilmiş ve bu ölçütü karşılayan katılımcılar araştırmaya dâhil edilmiştir. Bu amaçla Kahramanmaraş ili merkez ilçelerinde bulunan 5 ilkokul ve 5 ortaokul olmak üzere toplamda 10 okulda görev yapmakta olan 11 okul yöneticisi ile derinlemesine görüşmeler yapılmıştır. Araştırmaya katılan okul yöneticilerinin demografik özellikleri Tablo 1’de verilmiştir:

Tablo 1

Katılımcıların Demografik Özellikleri

Katılımcılar	Cinsiyet	Görevli Olduğu Okul	Görev	Yöneticilik Kıdemi
Y1	Erkek	İlkokul	Müdür	28 yıl
Y2	Erkek	Ortaokul	Müdür	22 yıl
Y3	Erkek	Ortaokul	Müdür	21 yıl
Y4	Erkek	İlkokul	Müdür	17 yıl
Y5	Erkek	Ortaokul	Müdür	3 yıl
Y6	Erkek	İlkokul	Müdür yardımcısı	20 yıl
Y7	Erkek	Ortaokul	Müdür yardımcısı	5 yıl
Y8	Erkek	İlkokul	Müdür yardımcısı	5 yıl
Y9	Erkek	İlkokul	Müdür yardımcısı	3 yıl
Y10	Erkek	İlkokul	Müdür yardımcısı	3 yıl
Y11	Erkek	İlkokul	Müdür yardımcısı	2 yıl

Veri Toplama Aracı

Fenomenolojik nitel araştırmalarda, katılımcının fenomene ilişkin tecrübelerini keşfetmeye yönelik en etkin veri toplama yöntemi görüşmedir (Creswell, 2018). Bu araştırmada okul yöneticilerinin ilköğretim kademelerine Suriyeli öğrencilerin katılması ile oluşan disiplin sorunlarına ilişkin görüşlerinin detaylı biçimde incelenmesi amaçlandığından veri toplamada görüşme tekniği tercih edilmiştir. Bu amaçla araştırmacılar tarafından veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Veri toplama aracı olan görüşme formunun hazırlanması aşamasında öncelikle alan yazın taraması yapılmıştır. Bu taramanın sonucunda araştırmacının alt amaçlarına da uygun olarak 5 maddeden oluşan taslak görüşme formu hazırlanmıştır. Hazırlanan taslak formun kapsam geçerliğini saptamak amacıyla eğitim yönetimi uzmanı bir akademisyenin görüşleri alınmıştır. Ayrıca taslak form, bir lisede çalışan Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni tarafından incelenerek soruların dil bilgisi kurallarına ve ifade yönünden uygunluğu gözden geçirilmiştir. Alınan uzman görüşleri doğrultusunda görüşme formlarında gerekli değişiklikler yapılarak forma son şekli verilmiştir. Asıl uygulamaya başlanmadan, bir yönetici ile pilot uygulama yapılarak soruların anlaşılabilirlik ve uygunluk açısından değerlendirilmesi yapılmıştır. Pilot uygulama sonunda soruların araştırmacının amacına uygun ve anlaşılır olduğu kanaatine ulaşılmış ve asıl uygulamaya geçilmiştir. Katılımcılarla yapılan görüşmede katılımcılara aşağıdaki sorular yöneltilerek araştırma verileri toplanmaya çalışılmıştır.

1. Sizce ilköğretim kademelerinde disiplin sorunları yaşanmakta mıdır? Yaşanırsa bu disiplin sorunları nelerdir?
2. İlköğretim kademelerine Suriyeli öğrencilerin dâhil olmasıyla mevcut disiplin sorunlarında sizce ne gibi değişimler olmuştur?
3. Yaşanılan disiplin sorunları sizce çözülebilir sorunlar mıdır?
4. Disiplin sorunlarının çözülmesi için neler yapıldığını düşünmektesiniz?
5. Yaşanılan disiplin sorunlarının çözümüne yönelik görüş ve önerileriniz nelerdir?

Verilerin Toplanması

Araştırma kapsamında görüşmeler yapılmadan önce katılımcılardan randevu alınmış, görüşmeden önce okul yöneticilerine araştırma ile ilgili bilgi verilmiştir. Görüşme isteğini kabul eden okul yöneticileriyle iş ve işlemlerini aksatmayacak zaman aralıklarında görüşmeler yapılmıştır. Görüşmeye başlanırken yöneticilere araştırmacının amacı ve önemi, verilerin nasıl ve nerede kullanılacağı, bu işlemin ortalama ne kadar süreceği ve görüşme yapılan kişilere ait bilgilerin gizliliği konuları ile ilgili gerekli açıklamalar yapılmıştır. Görüşmelerde, veri kaybının önlenmesi amacıyla

katılımcılardan izin alınarak ses kaydı yapılmıştır. Ortalama 30'ar dakika süren görüşmelerde katılımcıları yönlendirecek ifadelerden kaçınılmış, ana soruların yanında ana sorularla bağlantılı sonda sorular sorularak katılımcılardan konu ile ilgili ayrıntılı bilgi elde edilmeye çalışılmıştır. Veri olarak toplanan ses kayıtları elektronik ortama yazı olarak aktarılmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırma kapsamında toplanan veriler içerik analizi tekniğine uygun olarak analiz edilmiştir. Yıldırım ve Şimşek'in (2016) vurguladığı gibi içerik analizindeki asıl amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır. Bundan dolayı içerik analizi yapmak için, toplanan verilerin önce kavramsallaştırılması, daha sonra da ortaya çıkan unsurların bir araya getirilmesi ve temalar halinde derlenmesi gerekir. İçerik analizi yapılırken, birbirine benzeyen veriler, belirli kodlar, kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirilir ve bir araya getirilen temalar yorumlanır (Yıldırım ve Şimşek, 2016, s.242). Bu bağlamda araştırma kapsamında elde edilen verilerin araştırmacılar tarafından okunarak kodlama işlemleri ayrı ayrı yapılmış, veriler araştırmacılar tarafından tekrar okunmuş ve bu okuma sonrasında bazı verilerin kodlanmasında kullanılan kavramlar değiştirilmiş, oluşan kodların hangi temalar altında toplanabileceği belirlenmiştir. Araştırmacılar tarafından ayrı ayrı yapılan kodlamaların ve oluşturulan temaların karşılaştırması yapılarak kodların ve temaların ne olacağına dair nihai karar verilmiştir. Bu aşamadan sonra kodlamalara ilişkin frekans tabloları oluşturulmuştur. Böylece elde edilen bulgular betimlenmeye hazır hale getirilmiştir.

Geçerlik ve Güvenirlik

Bu araştırmanın ana temaları, araştırma sorularının ortaya koyduğu çerçevede şekillendirilmiştir. İlköğretim kademelerinde yaşanan disiplin sorunları; ilköğretim kademelerine Suriyeli öğrencilerin dâhil olmasıyla mevcut disiplin sorunlarında yaşanan değişimler; yaşanan disiplin sorunlarının çözülebilirliği; disiplin sorunlarına ilişkin çözüm yollarının yeterliliği ve yaşanan disiplin sorunlarının çözümüne yönelik yöneticilerin görüş ve önerileri şeklinde ana temalar oluşturulmuştur.

Araştırma kapsamında veriler ayrıntılı ve amaca uygun olarak toplanmaya çalışılmış, iki araştırmacı tarafından yapılan kodlamalar karşılaştırılarak araştırmanın güvenilirliği sağlanmaya çalışılmış ayrıca oluşturulan kod ve tema örnekleri daha önce görüşme yapılmış olan bir yöneticiye gösterilerek katılımcı teyidi yapılmıştır. Yapılan kodlamalar arasındaki tutarlılıkların incelenmesinden kodlamaların birbirine benzer ve uyumlu olduğu görülmüştür. Araştırmacıların kodlamaları arasındaki uyumun yüzdeliğini belirlemek için Yüzdelik Uyum= $100 \times [1 - (A-B) : (A+B)]$ formülü

kullanılmış (Emmer ve Millett, 1970 Akt. Selçuk, 2000) ve Yüzdellik Uyum= $100 \times [1 - (38-33) : (38+33)] = \%93$ olarak tespit edilmiştir. Kodlamalar arasındaki uyumun $\%75$ ve üzeri olması gerektiği (Emmer ve Millett, 1970 Akt. Selçuk, 2000) dikkate alındığında yüzdellik uyum düzeyinin kodlamaların güvenilir olduğunu gösterdiği anlaşılmıştır. Katılımcı görüşlerinden doğrudan alıntılar yapıp araştırma raporunda sunularak araştırmanın geçerliği artırılmaya çalışılmıştır.

Bulgular

Bu bölümde araştırma verilerinin analizi sonucunda ulaşılan bulgular yer almaktadır. Verilerin analiz edilmesi sonucunda elde edilen bulgular araştırma sorularına uygun olarak sırasıyla sunulmuştur.

İlköğretim Kademelerinde Yaşanan Disiplin Sorunları

Araştırma kapsamında görüşlerine başvurulmuş yöneticilerin tamamı, okullarında disiplin sorunları yaşandığını dile getirmişlerdir. Okul yöneticilerinin ilköğretim kademelerinde yaşanan disiplin sorunlarına ilişkin görüşlerinin analizi sonucu elde edilen tema ve bu temaya ilişkin kodlar Tablo 2’de verilmiştir:

Tablo 2

İlköğretim Kademelerinde Yaşanan Disiplin Sorunları

Tema	Kodlar	Frekans
Yaşanan Disiplin Sorunları	Şiddet uygulama	11
	Mala zarar verme	7
	Temizlik-kılık kıyafet sorunu	6
	Yalan söyleme	5
	İzinsiz eşya kullanımı	1
	Madde kullanımı	1
	Okula geç kalma	1
Toplam		32

Tablo 2 incelendiğinde katılımcıların tamamı okullarında disiplin sorunları yaşandığını dile getirmektedir. Yaşanan disiplin sorunlarının neler olduğu sorusuna katılımcıların tamamı şiddet uygulama cevabını verirken, mala zarar verme, temizlik-kılık kıyafet sorunu ve yalan söylemenin en fazla ifade edilen disiplin sorunları olduğu görülmektedir. Okul yöneticilerinin, yaşanan disiplin sorunlarına ilişkin görüşlerine örnek olabilecek ifadeleri aşağıda verilmiştir:

Y2 (E, 22 yıl): “Çok yoğun bir şekilde disiplin sorunları yaşanmaktadır. Suriyeli ve Türk öğrencilerin aynı binada eğitim görmesi kültürel farklılıklardan kaynaklı yer yer karşılıklı çatışmalara sebep olmakta. Ayrıca Suriyeli öğrenciler şiddete çok meyilliler. Oyunları dahi şiddete

yönelik ve bu durum onlar için olağan hale gelmiş. Küfür, yalan, iyi niyeti suiistimal, kılık kıyafete dikkat edilmemesi, temizlik sorunu Suriyeli öğrencilerin entegrasyonu sürecinde çok fazla karşılaştığımız sorunlar içerisinde ilk sıralarda yer almakta.”

Y6 (E, 20 yıl): “...Şiddet çok fazla, entegrasyon ile okulumuza dahil olan öğrencilerde okula fiziki zarar çok fazla görülüyor ama geçici eğitim merkezlerinde fiziki zarar çok daha fazlaydı. Temizlik sorunu, beslenme, oyun içeriklerinde şiddet ve okula geç gelme yaşanan sorunlardır.”

Y7 (E, 5 yıl): “Şu anda yaşadığımız sorunlar içerisinde Suriyeli öğrencilerde madde kullanımı, başkalarının eşyalarını izinsiz alma ile birlikte çok sık karşılaştığımız yalan söyleme ve şiddet çok ciddi bir problem teşkil etmekte...”

İlköğretim Kademelerine Suriyeli Öğrencilerin Dâhil Olmasıyla Mevcut Disiplin Sorunlarında Yaşanan Değişimler

Araştırma kapsamında görüşlerine başvurulmuş yöneticilerin tamamı ilköğretim kademelerine Suriyeli öğrencilerin dahil olmasıyla birlikte mevcut disiplin sorunlarında değişimler meydana geldiğini ifade etmişlerdir. Okul yöneticilerinin, ilköğretim kademelerine Suriyeli öğrencilerin dâhil olmasıyla mevcut disiplin sorunlarında yaşanan değişimlere ilişkin görüşlerinin analizi sonucu elde edilen temalar ve temalara ilişkin kodlar Tablo 3’te verilmiştir:

Tablo 3

İlköğretim Kademelerine Suriyeli Öğrencilerin Dâhil Olmasıyla Mevcut Disiplin Sorunlarında Yaşanan Değişimler

		Frekans
Sorunlarda Yaşanan Değişimler	Kodlar	
	Türk öğrencilerin Suriyeli öğrencilerden olumsuz etkilenmeleri	5
	Çeteleşme	4
	Yabancı olma durumunu kullanma	3
	Türk ve Suriyeli öğrenciler arasında çatışma	3
	Kız erkek ilişkilerinde normal dışı durumlar	2
Toplam		17
Sorunlarda Yaşanan Değişimlerin Nedenleri	Dil problemleri	11
	Kültürel farklılıklar	11
	Aile ilgisizliği	11
	Suriyeli öğrenci sayısının Türk öğrencilerden fazla olması	10
	Savaşa şahit olma	6
	Hazır bulunuşluk düzeyi	3
	Sosyoekonomik farklılıklar	3
Toplam		55

Tablo 3'e göre tüm katılımcılar ilköğretim kademelerine Suriyeli öğrencilerin dâhil olmasıyla mevcut disiplin sorunlarında değişimler meydana geldiğini belirtmişlerdir. Bu değişimlerden en fazla ifade edilen sorun, Türk öğrencilerin Suriyeli öğrencilerden olumsuz etkilenmeleri olmuştur. Sonrasında ise çeteleşme, yabancı olmayı kullanma ve öğrencilerin kız erkek ilişkilerinde normalin dışında tutum sergilemeleri gelmektedir. Yaşanılan bu sorunların nedenlerinin ise dil problemleri, kültürel farklılıklar ve aile ilgisizliği olduğu tüm katılımcılar tarafından dile getirilmiştir. Ayrıca bir diğer neden ise entegrasyon sürecinin engellenmesine de sebep olan Suriyeli öğrencilerin sayısının Türk öğrencilerden fazla olması durumudur. Okul yöneticilerinin ilköğretim kademelerine Suriyeli öğrencilerin dâhil olmasıyla mevcut disiplin sorunlarında yaşanan değişimlere ilişkin görüşlerine örnek olabilecek alıntılar aşağıda verilmiştir:

Sorunlar. Y3 (E, 21 yıl): *“Verdiğimiz eğitimi pekiştiremediğimiz için disiplin sorunları ciddi anlamda artış gösterdi. Türk öğrencilerimizin de Suriyeli öğrencilerimizin tavırlarını takınmaya başladığını gözlemledik.”*

Y5 (E, 3 yıl): *“Suriyeli öğrencilerin entegrasyon süreci adı altında bu süreç yönetilmeye çalışılsa da Suriyeli öğrenciler bize ve kültürümüze uyum sağlamadı fakat bizim öğrencilerimiz Suriyeli öğrencilerin hal ve hareketlerinden etkilenerek çeteleşme ve şiddet eğilimini arttırdılar.”*

Y7 (E, 5 yıl): *“...önceleri ergenlik ile ilgili yaşanan olaylar olsa da şu anki yaşadığımız sorunları kız erkek ilişkilerinde normalin dışında davranış sergileme olarak tanımlamam çok daha doğru olacaktır...”*

Sorunların nedenleri. Y3 (E, 21 yıl): *“Suriyeli öğrencilerin ailelerinin sadece okul kayıt dönemlerinde gelmesi ve sonrasında bir daha okula gelmemeleri, okulumuzdaki Suriyeli öğrencilerin sayısının Türk öğrencilerden fazla olmasından kaynaklı olarak çocukların Türkçeyi öğrenme ihtiyacı duymamaları ve dil bilmmeden kaynaklanan iletişim problemleri yaşamamız, yaşadığımız sorunların temel sebepleri olarak gösterilebilir.”*

Y4 (E, 17 yıl): *“Öğrenciler okula geldiklerinde Türkçeyi bilmiyorlar bu durum öğretmenlerin sınıfta öğrenci ile iletişimini engelleyen çok büyük bir sorun iken bu çocuklarda hazır bulunuşluğun olmaması işlerimizin daha da zor bir hal almasına sebep oluyor. Ayrıca kültürlerimizin farklı olması ve çocukların kültürümüzü öğrenmeye karşı gösterdikleri direnç de bizi yıpratıcı unsurlardan bazıları.”*

Y11 (E, 2 yıl): *“Suriyeli öğrencilerin ailelerinde ciddi anlamda bir ilgisizlik var.”*

Yaşanılan Disiplin Sorunlarının Çözülebilirliği

Araştırma kapsamında görüşlerine başvurulmuş yöneticilerin büyük çoğunluğu (9/11) yaşanan disiplin sorunlarının çözülebilir sorunlar olduğunu düşünürken katılımcıların diğer kısmı (2/11) yaşanan sorunların çözülemez sorunlar olduğunu ifade etmişlerdir. Okul yöneticilerinin ilköğretim kademelerinde yaşanan disiplin sorunlarının çözülebilirliğine ilişkin görüşlerinin analizi sonucu elde edilen temalar ve temalara ilişkin kodlar Tablo 4’te verilmiştir:

Tablo 4

Yaşanılan Disiplin Sorunlarının Çözülebilirliği

		Frekans
Temalar	Kodlar	
	Dil probleminin çözülmesi	9
	Okul-aile iş birliği (aile ziyaretleri, aile eğitimleri)	9
	Sosyal-sportif faaliyetler	8
	Rehberlik servisinin yardımı	5
	Öğrencilerin okula aidiyetlerini arttırıcı çalışmalar	2
	Toplam	33
Sorunlar Çözülebilir Niteliktedir	Sorunların aile temelli olması	2
	Dil ve kültüre karşı direnç	2
	Rehberlik servislerinin yetersizliği	2
	Toplam	6

Tablo 4 incelendiğinde yaşanan disiplin sorunlarının çözülebilirliğine ilişkin okul yöneticilerinin çoğunlukla sorunların çözülebilir olduğunu düşündükleri görülmektedir. Bu sorunlar için en fazla dile getirilen çözüm önerileri; dil probleminin çözülmesi, okul-aile iş birliğinin sağlanması ve sosyal-sportif faaliyetlerin yapılmasıdır. Suriyeli öğrencilerin, eğitim gördükleri okullarına karşı aidiyet duygularını arttırıcı faaliyetlere de yer verilmesi okul yöneticileri tarafından sunulan bir diğer çözüm önerisi olarak belirlenmiştir. İki yönetici ise sorunların çözülemez olduğunu ifade etmişlerdir. Bu sorunların çözülemez olmasının sebepleri ise; dil ve kültüre karşı bir direncin olması, sorunların aile temelli olması ve rehberlik servislerinin yetersizliği şeklinde gerekçelerle ifade edilmiştir. Okul yöneticilerinin yaşanan disiplin sorunlarının çözülebilirliğine ilişkin görüşlerine örnek olabilecek bazı ifadeler aşağıda verilmiştir.

Çözülebilir sorunlar. Y6 (E, 20 yıl): “*Tabi ki çözülebilir sorunlar. Adaptasyon bir süreçtir ve bunun için de belirli bir zaman gerekmektedir. Suriye de belirli bir eğitim alıp Türkiye’de eğitime devam eden öğrencilerde dil sorunu karşımıza çıkıyor. Bu sorunu PICTES (Suriyeli Çocukların Türk Eğitim Sistemine Entegrasyonunun Desteklenmesi Projesi) ve öğretmenlerimizin gayreti ile çözdüğümüze inanıyoruz.*”

Sorunlar çözülemez. Y3 (E, 21 yıl): “Çözümünün olduğunu düşünmüyorum. Rehber öğretmenlerimiz ve tercümanlarla birlikte sadece nasihat edebiliyoruz ve öğrenci bunu hiçbir şekilde dikkate almıyor. Şu an da değişen bir şey olacağını düşünmüyorum ama belki ileriki dönemlerde olabilir. Çözümün olmamasını düşünme sebebim ise çocuk okulda geçirdiği süre zarfında da kendi çevresi içerisinde aslında. Türk öğrencilerle diyalogları yok ve yaşadıkları mahallelerde de demografik yapı olarak Suriyeliler yaşıyor ve bu durumda da çocuklar bizim istediğimiz şekilde evirilmiyor maalesef. Ama şunu söylemeliyim Suriyeli öğrencilerle öğretimi gerçekleştiriyoruz fakat kültür farklılığından kaynaklı olarak eğitimi gerçekleştiriyoruz.”

Disiplin Sorunlarını Çözmek İçin Yapılanlar

Araştırma kapsamında görüşlerine başvurulmuş yöneticilerin bir kısmı (7/11) mevcut mevzuatın yeterliliği hakkında farklı fikirler beyan etmişlerdir. Bu bağlamda mevcut mevzuatın yeterli olmadığını dile getiren (4/7) ve mevcut mevzuatın yeterli olduğunu dile getiren ilkökul yöneticilerinin (3/7) sayısının oransal olarak birbirine yakın olduğu dikkati çekmektedir. Fakat ortaokullarda yöneticilik görevini icra eden katılımcıların tamamı (4/11) mevcut mevzuatın değiştirilmesi gerektiğini ifade etmişlerdir. Okul yöneticilerinin ilköğretim kademelerinde yaşanan disiplin sorunlarının çözümüne ilişkin görüşlerinin analizi sonucu elde edilen temalar ve temalara ilişkin kodlar Tablo 5’te verilmiştir:

Tablo 5

Disiplin Sorunlarına İlişkin Çözüm Yollarının Yeterliliği

	Temalar	Kodlar	Frekans	
İlkökul Yöneticileri	Ne Tür Değişiklikler Yapılmalı	Ödüllendirmeye yönelik değişiklik	3	
		Yaptırım uygulanması gerekliliği	1	
			Toplam	4
Ortaokul Yöneticileri	Ne Tür Değişiklikler Yapılmalı	Yaptırım uygulanması gerekliliği	4	
		Toplam		

Tablo 5 incelendiğinde katılımcılar disiplin sorunlarına ilişkin çözüm yollarının (mevcut mevzuat hükümlerinin) yeterli olup olmadığına ilişkin olarak; mevzuat üç yönetici tarafından yeterli bulunurken üç yönetici ise mevzuatta ödüllendirmeye yönelik değişikliğinin olması gerektiğini dile

getirmiştir. Yalnızca bir yönetici yaptırımın olması ve mevzuatın bu şekilde revize edilmesi gerekliliğini vurgulamıştır. Ortaokul kademesinde görev yapan tüm yöneticiler ise mevzuatın yaptırım içeren hükümlerin eklenmesi şeklinde değiştirilmesi gerektiğini belirtmişlerdir.

Okul yöneticilerinin karşılaşılan disiplin sorunlarına yönelik çözüm yollarının yeterliliğine ilişkin görüşlerine örnek olabilecek alıntılar aşağıda verilmiştir:

İlkokul. Y6 (E, 20 yıl): *İlkokulların birinci kademesinde cezalandırma yok ve değişiklik yapılırsa daha çok ödüllendirmeye yönelik değişiklikler yapılması taraftarıyım. Çünkü ilkokul çocukları çok küçük sevgiye ve ilgiye herkesten çok ihtiyaçları var.*”

Y9 (E, 3 yıl): *“Mevzuatta yaptırım olması gerekmekte. Pratikte uygulayabileceğimiz kurallar velilerin de ilgisini arttıracaktır. Örneğin bir aylık okul değişikliği yapılacaktır ama bu değişiklik misafir öğrenci adı ile gerçekleştirilecektir. Çünkü ilkokul öğrencisine disiplin uygulanması doğru değil.”*

Y11 (E, 2 yıl): *“İlköğretimin birinci kademesi için mevzuatın değiştirilmesine gerek yok çünkü daha çok küçükler ve sevgiye ihtiyaçları var. Yaptırımın ne olduğunu bilmeyen bu çocuklara yaptırım uygulamak doğru bir davranış olmayacaktır.”*

Ortaokul. Y2 (E, 22yıl): *“Şuandaki disiplin mevzuatının tekrar gözden geçirilmesi gerekmektedir. Bu yalnızca Suriyeli öğrencilerimiz için değil bizim öğrencilerimiz için de gereken bir düzenlemedir. Hali hazırda bulunan disiplin kurallarının da ağırlaştırılması gerektiğini düşünüyorum çünkü hiçbir caydırıcılığı bulunmamakta ve bu durum velilerin ilgisizliği ile birlikte daha da içinden çıkılmaz bir hal almakta.”*

Y8 (E, 5 yıl): *“Benim için disiplin mevzuatının bir önemi yok, mevzuatta boğulmamak gerek ve mevzuat çok sıkıyor. Ama cezaya karşıyız. Aslolan gönül ile bu işi yapabilmek.”*

Okul Yöneticilerinin Yaşanılan Disiplin Sorunlarının Çözümüne Yönelik Görüş ve Önerileri

Okul yöneticilerinin yaşanılan disiplin sorunlarının çözümüne yönelik öneri ve görüşlerinin analiz sonuçları Tablo 6’da verilmiştir:

Tablo 6

Yaşanılan Disiplin Sorunlarının Çözümüne Yönelik Yöneticilerin Görüş ve Önerileri

Tema	Kodlar	Frekans
Disiplin Sorunlarının Çözümüne İlişkin Görüş ve Öneriler	Öğretmenlere yetki genişliği verilmesi	11
	Suriyeli öğrencilerin okullara homojen dağılımı	11
	Ailelere eğitim verilmesi	11
	Suriyeli öğrenciler için ayrı eğitim kurumları açılması	3
	Sınıf tekrarının getirilmesi	2
	Dil öğrenimi için hazırlık sınıflarının getirilmesi	2
	Müfredatın esnekleştirilmesi	1
	Suriyeli öğretmenlerin Türk eğitim sistemine göre eğitilmesi	1
	Toplam	42

Tablo 6' ya göre okullarda yaşanan disiplin sorunlarının çözümüne yönelik katılımcıların görüş ve önerileri incelendiğinde; öğretmenlere yetki genişliğinin verilmesi, Suriyeli öğrencilerin okullara homojen dağılımının sağlanması ve ailelere eğitim verilmesi tüm katılımcılar tarafından dile getirilen öneriler olarak ortaya çıkmıştır. Okul yöneticilerinin okullarda yaşanan disiplin sorunlarının çözümüne yönelik görüş ve önerilerine örnek olabilecek alıntılara aşağıda yer verilmiştir:

Y1 (E, 28 yıl): *“Ailelerin öncelikle eğitimi şart. Çünkü çocuk okulda öğrendiğini evde pekiştirecektir. Ayrıca okula geldiği ilk andan itibaren çocuk aile kültürünü yansıtmaktadır. Bunun içindir ki aile eğitimlerinin daha ciddi bir takip sistemi ile gerçekleştirilmesi gerekmektedir.”*

Y5 (E, 3 yıl): *“Aile eğitimi şart. Ailelere ve öğrencilere okul kuralları anlatılarak sorunlar çözülmeye çalışılmalı. Ama tamamen sorunun çözülmesi için tampon bölgeler oluşturularak Türk askerinin temizlediği bölgelere Suriyeli aileler ve çocukları yerleştirilmeli ve çocukların eğitim öğretimi kendi öğretmenleri ve kendi eğitim sistemleri ile yapılmaya başlanmalıdır. Ayrıca entegrasyon sürecinde öğretmenlerimize daha fazla imkân sağlanmalıdır. Gerektiği durumlarda disiplini sağlayacak şekilde öğretmene haklar tanınmalıdır.”*

Y8 (E, 5 yıl): *“Müfredatlar bölgesel ve esnek olmalı çünkü okulların bulunduğu bölge, öğrencinin demografik özellikleri ve hazır bulunuşluk düzeyleri bunu gerekli kılmaktadır.”*

Y11 (E, 2 yıl): *“GEM’ler daha faydalıydı ancak eğitimler Türk öğretmenlerimiz ile eğitime devam etmeli ve oralarda Türk Eğitim sisteminin kazanımları verilmeliydi. Öğrenciler homojen olarak dağıtılmalıydı ya da GEM’ler kaldırılmamalıydı. Ayrıca eğitim sistemimiz içerisine entegrasyon*

sürecinde dahil olan Suriyeli öğretmenlerin Türk eğitim sistemine göre tekrar eğitim alması gerekmektedir.”

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Araştırma sonucunda, yöneticilerin okullarında karşılaştıkları disiplin sorunları genel olarak; şiddet uygulama, mala zarar verme, temizlik-kılık kıyafet sorunu ve yalan söyleme şeklinde ortaya çıkmıştır. Bu sorunların yanı sıra izinsiz eşya kullanımı, madde kullanımı ve okula geç kalma sorunları da ilköğretim kademesinde yaşanan diğer disiplin sorunları olduğu belirlenmiştir. Konuyla ilgili yapılan çalışmalara bakıldığında Çerçi ve Canalcı (2019), Keskinlik Kara ve Şentürk Tüysüzer (2017), Kiremit, Akpınar ve Tüfekçi Akçan (2018), Mercan Uzun ve Bütün (2016), Şahin ve Doğan (2018), Yıldız ve Sümer'in (2010) de benzer sonuçlara ulaştıkları görülmektedir. Araştırma sonucunda katılımcıların tamamı tarafından ifade edilen sorunun “şiddet uygulama” olduğu belirlenmiştir. Erkan ve Erdoğan (2006) yapmış oldukları çalışmada göç etmiş çocukların saldırganlık düzeylerinin göç etmemiş çocuklara oranla daha yüksek olduğunu belirtmişlerdir. Suriyeli öğrencilerin şiddete meyilli olmalarının açıklayıcı sebepleri olarak göçmen konumunda olmaları, vatanlarından ayrı olmaları ve aile içinde şiddete maruz kalmaları ifade edilebilir. Ayrıca kendilerinin ya da ailelerinin savaşa şahit olmalarından kaynaklı olarak yaşadıkları travmaların da Suriyeli öğrencileri şiddete yönlendirdiği belirtilebilir.

Araştırma sonucunda Suriyeli öğrencilerin Türk eğitim sistemine dâhil olmasıyla birlikte ilköğretim kademelerinde görülen disiplin sorunlarında birtakım değişimlerin yaşandığı da ortaya çıkmıştır. Bu değişimler; Türk öğrencilerin Suriyeli öğrencilerden olumsuz etkilenmeleri, çeteleşme, Türk ve Suriyeli öğrenciler arasındaki çatışmalar, öğrencilerin kız erkek ilişkilerinde normalin dışında tutum sergilemeleri yönündeki değişimlerdir. Demir (2019), Erdem, Kaya ve Yılmaz (2017), Kiremit, Akpınar ve Tüfekçi Akçan (2018), Keskinlik Kara ve Şentürk Tüysüzer (2017), Kuzu Jafari, Tongab ve Kışla (2018) yapmış oldukları çalışmalarda benzer sonuçlara ulaşmışlardır. Yapılan farklı çalışmalara bakıldığında; disiplin sorunlarındaki değişimlerden "Türk öğrencilerin Suriyeli öğrencilerden olumsuz etkilenmeleri" sonucu ile aynı sonuca Kiremit, Akpınar ve Tüfekçi Akçan, (2018), Kuzu Jafari, Tongab ve Kışla (2018); “çeteleşme” sonucu ile aynı sonuca ise Keskinlik Kara ve Şentürk Tüysüzer (2017) tarafından yapılan çalışmalarda ulaşıldığı görülmüştür. “Türk ve Suriyeli öğrenciler arasındaki çatışmaların” okullarda yaşanan disiplin sorunlarından birisi olduğu Erdem, Kaya ve Yılmaz (2017) tarafından yapılan çalışmada da ortaya konulmuştur. Bu araştırma kapsamında ortaya çıkan izinsiz eşya kullanımı, madde kullanımı, okula geç kalma, Suriyeli

öğrencilerin yabancı olma durumunu kullanmaları sonuçları ise diğer araştırmalardan farklı olarak ulaşılmış sonuçlar olduğu görülmüştür.

Yaşanılan disiplin sorunlarına bakıldığında entegrasyon sürecinde olan Suriyeli öğrencilerin Türk eğitim sistemine uyum sağlayamadıkları ancak Türk öğrencilerin Suriyeli öğrencilerden olumsuz yönde etkilendikleri görülmekte ve bu durum endişe verici bir hal olarak değerlendirilmektedir. Bu süreçte istenilen, Suriyeli öğrencilerin Türk eğitim sistemine entegre olmalarıdır. Fakat bu durum gerçekleşmemekte ve gerçekleşmemesinin sebebi olarak Suriyeli öğrencilerin okullarda çoğunlukla kendi soydaşları ile gruplaşmalarından kaynaklı olduğu görülmektedir. Bu gruplaşmalar ise yerini zamanla çeteleşmelere bırakmaktadır. Çeteleşmelerin şiddeti doğurması ve Türk öğrencilerin kendilerini korumak için aynı şekilde çeteleşmeleri ise Türk ve Suriyeli öğrenciler arasında çatışmalar yaşanmasına sebep olmaktadır.

Araştırma sonucunda katılımcıların disiplin sorunlarının nedenleri olarak en çok kültürel farklılıkları, aile ilgisizliğini, savaşa şahit olmayı ve dil problemlerini gösterdikleri belirlenmiştir. Araştırmanın bu sonuçları ile ilgili olarak Amaç ve Yaşar (2019); Aydoğdu (2019); Beyhan ve Epçaçan (2018); Bulut, Kanat Soysal ve Gülçiçek (2018); Çerçi ve Canalıcı (2019); Demir (2019); Erdem, Kaya ve Yılmaz (2017); Eren (2019); Ereş (2016); Göze (2018); Güzel (2019); Keskinlik Kara ve Şentürk Tüysüzer (2017); Köse ve Uçar (2018); Kuzu Jafari, Tongab ve Kışla (2018); Levent ve Çayak (2017); Özgün (2019); Şahin ve Doğan (2018); Tanrıkulu (2017); Uysal (2019); Uzman ve Tösten (2016) de aynı sonuçlara ulaşmışlardır.

Dil engeli, çocukların yalnız kalmalarına ve kendilerini ifade edememelerine bağlı olarak iç kapanma ya da saldırgan davranışlar sergilemelerine neden olmaktadır (Yohani, 2010; akt. Mercan Uzun ve Bütün, 2016). Kirmayer, Narasiah, Munoz, Rashid, Ryder, Guzder, Hassan, Rousseau ve Pottie'de (2011) çocukların göç sonrası yaşadıkları en önemli stres kaynaklarından birinin yeni bir dilde eğitim almak olduğunu belirtmişlerdir. Bu bağlamda Phinney, Horenczyk, Ljebkind ve Vedder (2001) yaptıkları çalışmada göçmenlerin ilk anda kendi dil ve kültürlerine uygun olarak desteklenmesi gerektiğini vurgulamaktadırlar. Bu durum göz önüne alındığında ilk anda dile ve kültüre direncin normal olduğu kabul edilebilir. Türkiye'de Suriyeli öğrencilerin eğitimlerinin başlangıç sürecinde (2011-2014) GEM'ler aracılığıyla ana dillerinde almaları sağlanmıştır. Ancak Suriye'de yaşanan iç savaşın kısa sürede sonlanmayacağı ve Suriyeli göçmenlerin uzun süre Türkiye'de kalacakları anlaşıldığından Suriyeli öğrencilerin Türk eğitim sistemine entegre edilebilmesi için GEM'ler kapatılmaya başlanmıştır. Suriyeli öğrencilerin Türk eğitim sistemine dâhil olması ile birlikte Suriyeli öğrencilerin Türkçe öğrenmeleri zorunluluk haline gelmiştir. Çünkü eğitimin sağlıklı

bir şekilde gerçekleşebilmesi için öğretmen öğrenci etkileşimi ile öğrencilerin hedeflenen bilgi, beceri ve tutumları gerçekleştirmesi beklenmektedir. Öğretmen öğrenci etkileşimi doğru şekilde gerçekleşmediğinde ise istendik yönde davranış değişikliği gerçekleşemeyeceği öngörülmektedir (Mercan Uzun ve Bütün, 2016). Bu araştırmada disiplin sorunlarının önemli nedenleri olarak ortaya çıkan sosyoekonomik farklılıklar ve hazırbulunuşluk düzeyindeki eksiklikler nedenleri Göze (2018); Eren (2019); Keskinılıç Kara ve Şentürk Tüysüzer (2017); Tanrıku (2017); Bulut, Kanat Soysal ve Gülççek (2018); Kuzu Jafari, Tongab ve Kışla'nın (2018) yaptıkları araştırma sonuçlarıyla da benzerlik göstermektedir.

Araştırma sonucunda okul yöneticilerinin genelinin yaşanan disiplin sorunlarının çözülebilir sorunlar olduğuna inandıkları görülmüştür. Sorunların çözülebilir olduğunu düşünen yöneticilere göre dil probleminin çözülmesi, okul-aile iş birliğinin artırılması (aile ziyaretleri, aile eğitimleri), rehberlik servisinin yardımı, sosyal-sportif faaliyetlerin yapılması ve aidiyet duygusunu artırıcı faaliyetler ile disiplin sorunları ortadan kalkabilir. Yapılan diğer çalışmalarda da benzer sonuçlara ulaşıldığı görülmektedir (Doğan ve Şahin, 2018; Erdem, Kaya ve Yılmaz, 2017; Eren, 2019; Göze, 2018; Kuzu Jafari, Tongab ve Kışla, 2018). Sorunların çözülemez olduğunu düşünen az sayıdaki yönetici ise sorunların aile temelli olmasından, Suriyeli öğrencilerin dil ve kültüre karşı direnç göstermelerinden ve rehberlik servislerinin yetersizliğinden dolayı disiplin sorunların çözülemeyeceğini düşündükleri ortaya çıkmıştır.

Araştırma sonucunda okul yöneticilerinin disiplin sorunlarını çözmeye araç olarak sadece mevzuatı kullandıkları, bunun dışında başka bir dayanaklarının olmadığını düşündükleri ortaya çıkmıştır. İlkokul yöneticilerinin bir kısmı mevzuatın disiplin problemlerini çözmeye yeterli olduğunu düşünürken diğer kısmı yetersiz olduğunu düşünmektedir. Ortaokul yöneticilerinin tamamı ise disiplin problemlerini çözmeye mevzuatı yetersiz bulmaktadırlar. Sonuç olarak ilkokul ve ortaokul yöneticilerinin genel olarak mevzuatın disiplinle ilgili hükümlerinin değiştirilmesi gerektiğini düşündükleri ortaya çıkmıştır. Mevzuatın değiştirilmesi gerektiğini düşünen okul yöneticileri öğrenci ödüllendirmesine ve öğrencilere yaptırım uygulanmasına imkân tanıyacak mevzuat güncellemelerinin yapılması gerektiği kanaatinde oldukları görülmüştür.

Araştırma sonucunda yöneticilerin; öğretmenlere yetki genişliği verilmesi, sınıf tekrarının getirilmesi, Suriyeli öğrencilerin okullara homojen dağıtılması, müfredatın esnekleştirilmesi, Suriyeli ailelere eğitim verilmesi, Suriyeli öğretmenlerin Türk eğitim sistemine göre eğitilmesi, Suriyeli öğrenciler için ayrı eğitim kurumları açılması ve dil öğrenimi için hazırlık sınıflarının açılması şeklinde önerilerde buldukları ortaya çıkmıştır. Okul yöneticileri ayrıca öğretim programlarından

ötürü öğrenci hazır bulunuşluklarında sorun yaşandığını düşünmektedirler. Bu bağlamda yöneticilerin öğretim programlarının esnekleştirilmesi gerektiğini düşündükleri belirlenmiştir. Göze'nin (2018) yaptığı araştırmaya göre bu sonuçtan farklı olarak yöneticilerin, dış göçle gelen bu öğrencilerin müfredat kaynaklı uyum sorunu yaşadıkları konusunda kararsızlık yaşadıkları belirlenmiştir.

Araştırma sonuçlarına dayalı olarak aşağıdaki öneriler getirilmiştir:

Uygulayıcılara Dönük Öneriler

1. Araştırma sonucunda Suriyeli öğrencilerin dil yetersizliklerinin sınıflarda eğitim öğretimi olumsuz etkilediği ortaya çıkmıştır. Bu bakımdan Suriyeli öğrencilerin Türkçeyi öğrenmeleri için üniversitelerde yabancı öğrencilerin Türkçeyi öğrenmesi için uygulanan TÖMER (Türkçe Öğretim Merkezi) programları benzeri programlar geliştirilebilir.
2. Araştırma sonucunda disiplin sorunlarının nedenlerinden birinin de Suriyeli öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerindeki eksiklikler olduğu ortaya çıkmıştır. Bu eksikliklerin giderilebilmesi için öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerine göre seviye sınıfları oluşturulabilir.
3. Araştırma sonucunda ilköğretim kademesindeki sınıflarda Suriyeli öğrencilerin Türk öğrencilerden sayı olarak yer yer fazla oldukları ve bu durumun da Türk öğrencileri olumsuz etkilediği ortaya çıkmıştır. Bu bakımdan okullarda ve sınıflarda homojen yapıyı korumak için Suriyeli öğrenciler okullara ve sınıflara dengeli bir biçimde dağıtılabilir.
4. Araştırma sonucunda Suriyeli öğrencilerin aile eğitimleri ile ilgili önemli sorunları olduğu ortaya çıkmıştır. Bu bakımdan Suriyeli öğrencilere aileleriyle birlikte dil eğitimi verilebilir. Ayrıca aile temelli diğer sorunların çözümü için Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile işbirliği yapılarak aile eğitim programları düzenlenebilir. Bu bağlamda rehberlik servisleri, okullar, RAM'lar (Rehberlik Araştırma Merkezi), ilçe ve il milli eğitim müdürlükleri Suriyeli ailelerin eğitimi için çalışmalar düzenleyebilirler.
5. Araştırma sonucunda, Suriyeli öğrencilerin Türk eğitim sistemine dâhil olmasıyla ortaya çıkan disiplin sorunlarına karşı öğretmenlerin çaresiz kaldıkları görülmüştür. Bu bakımdan disiplin sorunlarının çözümünde öğretmenlere daha fazla yetki genişliği sağlayacak mevzuat değişikliğine ve öğretim programlarında esnekleştirilmeye gidilebilir. Yabancı öğrencilerin eğitiminin nasıl gerçekleştirileceği ve bu öğrencilerin okudukları sınıflarda sınıf yönetiminin nasıl sağlanabileceği hususlarında verilecek eğitimlerle öğretmen yeterlilikleri artırılabilir.

Araştırmacılara Dönük Öneriler

1. Araştırmacılar tarafından, Suriyeli öğrencilerin yoğun ve daha az yoğun olduğu okullardaki disiplin problemlerini karşılaştırılabilecekleri yeni araştırmalar yapılabilir.
2. Benzer içerikteki araştırma sonuçlarının birlikte değerlendirileceği (metasentez) farklı araştırmalar yapılabilir.

Kaynakça

- Amaç, Z. ve Yaşar, M. R. (2018). İlk ve ortaokullardaki Suriyeli öğrencilerin eğitimi: Türkiye’de yapılan akademik çalışmalar üzerine sistematik bir inceleme. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 6(85), 417-434.
- Aydoğdu, Y. (2019). *Türkiye’de eğitim gören Suriyeli öğrencilerin sosyokültürel problemlerine yönelik bir araştırma*. (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Aykırı, K. (2017). Sınıf öğretmenlerinin sınıflarındaki Suriyeli öğrencilerin eğitim durumlarına ilişkin görüşleri. *Turkish Journal of Primary Education*, 2, 44-56.
- Başaran, İ. E. (2000). *Eğitim Yönetimi*. Ankara: Umut Yayın Dağıtım.
- Beyhan, D. ve Epçaçan, C. (2018). Suriyeli öğrencilerin Türk eğitim sistemine entegrasyonu projesi kapsamında geçici eğitim merkezlerinde görev yapan dil öğreticilerinin dil öğretirken karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerileri. *Turkish Studies*, 13(19), 285-306.
- Biçer, N. ve Kılıç, B. S. (2017). Suriyeli öğrencilere Türkçe öğretmek için kullanılan ders kitaplarının öğretmen görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 5(4), 649-663.
- Bulut, S., Kanat Soysal, Ö., ve Gülçiçek, D. (2018). Suriyeli öğrencilerin Türkçe öğretmeni olmak: Suriyeli öğrencilerin eğitiminde karşılaşılan sorunlar. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 7(2), 1210-1238.
- Büyükkiz, K. K. ve Çangal, Ö. (2016). Suriyeli misafir öğrencilere Türkçe öğretimi projesi üzerine bir değerlendirme. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 5(3), 1414-1430.
- Creswell, J. W. (2018). *Nitel Araştırma Yöntemleri Beş Yaklaşımına Göre Nitel Araştırma ve Araştırma Deseni*. (Bütün. M. ve Demir, S. B., Çev.). Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Çerçi, A. ve Canalıcı, M. (2019). Geçici koruma kapsamındaki Suriyeli öğrencilerin Türk eğitim sistemine entegrasyon sürecinde yaşadığı iletişim sorunları. *Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3(1), 57-66.
- Demir, A. ve Açık, F. (2011). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kültürlerarası yaklaşım ve seçilecek metinlerde bulunması gereken özellikler. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, 30(30), 51-72.

- Demir, R. (2019). İmam Hatip Lisesinde öğrenim gören Suriyeli öğrencilerin eğitim sorunları: Kilis örneği. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16(44), 280-306.
- Demirci, M. (2015). B1 seviyesinde Türkçe öğrenen Suriyeli öğrencilerin sesli okuma becerisiyle ilgili tespitler, *Turkish Studies*, 10(7), 333-358
- Durmuş, E. ve Gürkan, U. (2005). Lise öğrencilerinin şiddet ve saldırganlık eğilimleri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3(3), 253-269.
- Emin, M. N. (2016). Türkiye'deki Suriyeli çocukların eğitimi temel eğitim politikaları, *SETA*, 153. http://file.setav.org/Files/Pdf/20160309195808_turkiyedeki-suriyeli-cocuklarin-egitimi-pdf.pdf adresinden 04.06.2019 tarihinde ulaşılmıştır.
- Erdem, M. D., Kaya, İ. ve Yılmaz, A. (2017). Örgün eğitim kapsamındaki Suriyeli çocukların eğitimleri ve okul yaşantıları hakkında öğretmen görüşlerinin değerlendirilmesi. *International Journal of Languages' Education and Teaching*, 5(3), 463-476.
- Erdoğan, M. M., (2015). *Türkiye'deki Suriyeliler: Toplumsal kabul ve uyum*. Ankara: HUGO Yayınları
- Eren, Z. (2019). Yönetici ve öğretmen görüşlerine göre göçmen çocukların eğitim sorunları ve çözüm önerileri. *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(1), 213-234.
- Ereş, F. (2016). Problems of the immigrant students' teachers: Are they ready to teach? *International Education Studies*, 9(7), 64-71.
- Erkan, R. ve Erdoğan, M. Y. (2006). Göç ve çocuk suçluluğu. *Aile ve Toplum*, 3(9), 80-90.
- Göze, M. (2018). *Dış göçle Türkiye'ye gelen öğrencilerin okullarda yaşamış oldukları uyum sorunları*. (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Aydın Üniversitesi ve Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüleri, İstanbul.
- Güzel, S. (2019). *Türkiye'de öğrenim gören geçici koruma altındaki Suriyeli öğrencilerin uyum problemlerinin incelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Ankara.
- İçduygu, A. ve Sirkeci, İ. (1999). *Cumhuriyet Dönemi Türkiye'sinde göç hareketleri*. Oya Baydar (Der.), 75 Yılda Köylerden Kentlere. (249-260). İstanbul: Tarih Vakfı Yayınları.
- İç İşleri Bakanlığı Geçici Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, (2019). https://www.goc.gov.tr/icerik3/gecici-koruma_363_378_4713 adresinden 20.06.2019 tarihinde ulaşılmıştır.
- Jafari, K. K., Tonga, N. ve Kışla, H. (2018). Suriyeli öğrencilerin bulunduğu sınıflarda görev yapan sınıf öğretmenlerinin görüşleri ve uygulamaları. *Academy Journal of Educational Sciences*, 2(2), 134-146.
- Kabaklı Çimen, L. ve Karaboğa, Y. (2015). Yönetici ve öğretmenlerin ortaöğretim okullarındaki disiplin sorunlarına ilişkin görüşleri. *International Journal of Science Culture and Sport*, 3(3), 613-628

- Kanat, K. B. ve Üstün, K. (2015). *Turkey's Syrian refugees: Toward integration, SETA*, <http://www.setav.org/en/turkeys-syrian-refugees/> adresinden 04.06.2019 tarihinde ulaşılmıştır.
- Keskinkılıç Kara, S. B. ve Şentürk Tüysüzer, B. (2017, Nisan 13). Sığınmacı öğrencilerin eğitimi sürecinde yaşanan sorunlara ilişkin yönetici, öğretmen ve veli görüşleri. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 5(44), 236-250.
- Kiremit, R. F., Akpınar, Ü., ve Tüfekçi Akcan, A. (2018). Suriyeli öğrencilerin okula uyumları hakkında öğretmen görüşleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 26(6), 2139-2149.
- Kirmayer, L. J., Narasiah, L., Munoz, M., Rashid, M., Ryder, A. G., Guzder, J., Hassan. G., Rousseau. C., Pottie. K. (2011). Commonmental health problems in immigrants and refugees: General approach in primary care. *Canadian Guidelines for Immigrant Health*, 183(12), E959-E967.
- Koçak, Y. ve Terzi, E. (2012). Türkiye’de göç olgusu, göç edenlerin kentlere olan etkileri ve çözüm önerileri. *Kafkas Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 3(3), 163-184.
- Köse, A. ve Uçar, Ü. (2018). Geçici koruma kapsamındaki Suriyeli öğrencilerin Türk eğitim sistemine entegrasyonunda yaşanan problemler: Öğretmenler ne düşünüyor?, *IV. Uluslararası Stratejik Araştırmalar Kongresi THEISRC 2018 Özet Bildiri Kitabı*, s:40.
- Levent, F. ve Çayak, S. (2017). Türkiye’deki Suriyeli öğrencilerin eğitimine yönelik okul yöneticilerinin görüşleri. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(1), 21-46.
- MEB. (2014). Yabancılara yönelik eğitim-öğretim hizmetleri. Erişim adresi: <http://mevzuat.meb.gov.tr/dosyalar/1715.pdf>
- MEB. (2018). http://www.meb.gov.tr/bakan-yilmaz-turkiyedeki-suriyelilerin-okullasma-orani-yuzde-63e-yaklasti/haber_gorme_engelli/16453/tr adresinden 13.06.2019 tarihinde ulaşılmıştır.
- Mercan Uzun, E., ve Bütün, E. (2016). Okul öncesi eğitim kurumlarındaki Suriyeli sığınmacı çocukların karşılaştıkları sorunlar hakkında öğretmen görüşleri. *Uluslararası Erken Çocukluk Eğitimi Çalışmaları Dergisi*, 1(1), 72-83.
- Moralı, G. (2018). Suriyeli mülteci çocuklara Türkçe’nin yabancı dil olarak öğretiminde karşılaşılan sorunlar. *Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 8(15), 1426-1449.
- Özgün, E. (2019). *İlkokul öğretmenlerinin Suriyeli öğrencilerin akademik başarı ve okul ortamı uyumuna ilişkin gözlemlerinin incelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Phinney, J. S., Horenczyk, G., Ljebkind, K. ve Vedder, P. (2001). Ethnicidentity, immigration, andwell-being: An interactional perspective. <https://openaccess.leidenuniv.nl/bitstream/handle/1887/16666/JSI2001.pdf?sequence=2> adresinden 02.11.2019 tarihinde ulaşılmıştır.
- Sarıtaş, E., Şahin, Ü., ve Çatalbaş, G. (2016). İlkokullarda yabancı uyruklu öğrencilerle karşılaşılan sorunlar. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 25(1), 208-229.

- Selçuk, Z. (2000). *Okul deneyimi ve uygulama (öğretmen ve öğrenci davranışlarının gözlenmesi)*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Seydi, A. R. (2014). Türkiye'nin Suriyeli sığınmacıların eğitim sorununun çözümüne yönelik izlediği politikalar. *Süleyman Demirel Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (31), 267-305.
- Sönmez, V. (2005). *Eğitim Felsefesi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Şahin, M. ve Doğan, Y. (2018). Suriyeli öğrencilerin bulunduğu sınıflarda fen bilimleri öğretiminde karşılaşılan sorunlar: Nitel bir çalışma. *Uluslararası Eğitim Araştırmacıları Dergisi*, 1(1), 13-33.
- Tanrıkulu, F. (2017). Türkiye'de yaşayan Suriyeli çocukların eğitim sorunu ve çözüm önerileri. *Liberal Düşünce Dergisi*, 22(86), 127-144.
- Taştan, C. ve Çelik, Z. (2017). *Türkiye'de Suriyeli çocukların eğitimi: Güçlükler ve öneriler*. Ankara: Eğitim-Bir-Sen Stratejik Araştırmalar Merkezi.
- Uysal, A. (2019). *Geçici koruma altında olan Suriyeli öğrencilerin lise düzeyinde eğitimlerinde karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri: Bir çoklu durum çalışması*. (Yüksek Lisans Tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Uzman, N. ve Tösten, R. (2016). Suriyeli akademisyenlerin bakış açısından Türkiye-Suriye ilişkileri ve sığınmacılar meselesi. *Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 13(24), 251-272.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2016). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. (10. Baskı) Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yılmaz, A. (2014). Uluslararası göç: Çeşitleri, nedenleri ve etkileri. *Electronic Turkish Studies*, 9(2), 1685-1704.
- Yüksel Çendek, S. ve Örki, A. (2019). Arap Baharı sürecinde Libya, Suriye ve Yemen'de yaşanan iç savaşlar: Karşılaştırmalı bir çözümleme. *Elektronik Siyaset Bilimi Araştırmaları Dergisi*, 10(1), 42-58.

Extended Abstract

Introduction

Migration can be defined as people movement from their cities or countries to different places in order to continue their lives or have quality life. Intuition and Sirkeci migration are divided into two as voluntary migration and forced migration. Recently, the increase in wars has led to an increase in forced migration. Due to its position, the Republic of Turkey is among the countries which are

heavily affected by migration. In this regard, 'Arab Spring' starting in December 2010 and causing civil war in Syria in 2011 has also affected Turkey indirectly just as other countries.

People fleeing from the civil war emerging in Syria compulsorily migrate to different neighboring countries, primarily to Turkey. Turkey initially tried to meet Syrians' basic needs such as nutrition, sheltering and cleaning in the container towns established for refugees. Given that education is one of the basic human needs, Temporary Education Centers (TECs) were established for Syrian children's basic education.

In addition to the TECs, Syrian refugees were provided with training opportunities in two different categories such as inside and outside the camps. Syrian refugees were mostly trained in TECs within the camps and in public schools out-of-camps. Besides, education was partly provided in private schools constructed by Syrian refugees. Due to the extension of the war, the increase in the immigrants number and the dispersal of the refugees living in the container towns to Turkey, Turkey realized that the war would last and hence the country eventually gave "Temporary Protection Status' to the Syrians with regard to 'Open Door Policy'. As a result of these developments, 1st, 5th and 9th grade children were accepted to public schools instead of TECs during the 2016-2017 academic year.

The inclusion of the Syrian students in the Turkish education system has caused both teachers, students and administrators in educational institutions and Syrian students to encounter various disciplinary problems. Thus, this research attempts to analyze the school administrators' views on the disciplinary problems emerging with the inclusion of Syrian students in the Turkish national education system.

Method

This research employed the phenomenological design, one of the qualitative research methods. The working group of the research consisted of 11 school administrators who work at primary school schools in central districts of Kahramanmaraş during the 2018-2019 academic year and who were selected by criterion sampling method which is one of the purposeful sampling methods. Interview technique was used as a data collection method.

The research data were collected through a semi-structured interview form prepared by the researchers. In order to prevent data loss, the interviews were recorded via a voice recorder after obtaining the necessary permissions from the participants, and then the video recordings were decoded and transferred to the Word file. The researchers analyzed all the elicited data and divided

them into codes and themes during data analysis process. The analysis results revealed that the agreement between the coders was 93%.

Result and Discussion

Research findings suggested that the disciplinary problems experienced in schools changed and/or increased after the Syrian students were included in the Turkish education system. The disciplinary problems were identified as violence, cleaning-dressing problem, being late for school, becoming a gang, abnormal attitudes in the relations between boys and girls, conflicts between Turkish and Syrian students, Syrians' use of being foreigners, the negative effects of Syrian students on Turkish students.

The research findings also showed that the emerging disciplinary problems were caused by language problems, cultural differences, family indifferences, a large number of Syrian students compared to the Turkish students, the Syrian students' witnessing the war, the presence of socioeconomic differences and deficiencies in the level of readiness. In this regard, it may be wise to mention that Turkish students are adversely affected by Syrian students since the number of Syrian students in some schools and classes is higher than Turkish students. On the other hand, the presence of violence may be due to the psychological problems of Syrian students themselves or their families as they witnessed the war.

The majority of the school administrators were of the view that the disciplinary problems can be eliminated. They also stated that disciplinary problems will be solved if language problems are overcome, school-family cooperation is increased, and guidance services handle with the issue. Few participants emphasized that disciplinary problems emerging due to the Syrian students cannot be overcome due to their families and their resistance against learning Turkish language and culture as well as the lack of guidance services.

Most of the participants noted that the studies conducted for the solution of disciplinary problems are limited due to the legislation and it is of highly significant to make the necessary changes in the legislation with the aim of solving the disciplinary problems. The administrators also mentioned that the disciplinary problems can be solved by giving teachers more authority, distributing the Syrian students to the schools homogenously and providing education for the Syrian families as well as opening separate educational institutions for the Syrian students.

ETİK BEYAN: “İlköğretim Kademesine Suriyeli Öğrencilerin Katılması İle Oluşan Disiplin Sorunları Hakkında Yönetici Görüşleri” başlıklı çalışmanın yazım sürecinde bilimsel, etik ve alıntı kurallarına uyulmuş; toplanan veriler üzerinde herhangi bir tahrifat yapılmamış, karşılaşılabilecek tüm etik ihlallerde “Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi Yayın Kurulunun” hiçbir sorumluluğunun olmadığı, tüm sorumluluğun sorumlu yazara ait olduğu ve bu çalışmanın herhangi başka bir akademik yayın ortamına değerlendirme için gönderilmemiş olduğunu taahhüt ederim.